

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

Шадаева Шолпан Абаевна

shadaeva89@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Халықаралық қатынастар факультеті,
«Аймақтану» кафедрасының оқытушысы, Астана, Қазақстан

Қазіргі уақытта аймақтық және жаһандық мәселеге айналып отырған терроризм проблемасын тереңнен зерттеудің өзектілігі төмендегі факторлармен байланысты:

Біріншіден, «Қазақстан-2030» стратегиясында Елбасы Н.Ә.Назарбаев ұлттық қауіпсіздікті ұзақ мерзімді приоритеттердің алғашқысы деп атады [1, 176 б.]. Бұған қарағанда, республика басшысының қазіргі заманғы геосаяси жағдайға деген алаңдаушылығын, сонымен қатар терроризм және діни экстремизм секілді потенциалды қауіптердің аймақтық және жаһандық тұрақтылықты шайқалтатын зұлымдық күшіне айналуын анық байқап отырғанын көруге болады. Ел мен тұтастай әлемдік қауымдастықтың аталған қауіптерді бейтараптандыру жүйесін жасауы – әлем мемлекеттерінің тұрақтылығы мен эффективті өміршеңдігін орнататын шарт екені белгілі.

Екіншіден, үшінші мыңжылдық қарсаңында әлем елдері ұлттық қауіпсіздіктерін қамтамасыз ететін мәселелерге баса қатты назар аудару керектігін талап ететін уақыттың жаңа жаһанды әрекеттеріне кезікті. Ескі қауіптермен қоса, жаңалары пайда болды - халықаралық терроризм, сепаратизм, діни экстремизм.

Бүгінгі күні әлем індетіне айналып отырған зұлымдық күші яки терроризм адамзатқа қарсы бағытталған ең ауыр қылмыс ретінде танылып отыр.

Үшіншіден, өкінішке орай, қазіргі таңда терроризм мәселесі әлемдік ұлы державалар мен аймақтық күш орталықтарының көздеген мақсаттарына қорқыту мен күш қолдану арқылы қол жеткізуге мүмкіндік беретін объектісіне айналууда.

Төртіншіден, бейбіт халықты қанды қырғынға ұшырататын халықаралық терроризм – әлем елдеріне төніп тұрған үлкен қауіп-қатер. Осыған орай әлемдік қауымдастықтың басты назары терроризм мен экстремизмге қарсы күресті барынша жандандыруға жұмылдырылған.

Бесіншіден, бүгінгі таңда террористік ұйымдар санының күннен күнге артуы, олардың қолданылатын әдіс-тәсілдерінің кеңеюі, күшеюі және таралуы. Террористік ұйымдар санының өсуі мен адам өлімінің және материалдық шығындардың көбеюі әлемдік қауымдастықтың мазасын алуда.

Терроризм зұматынан Қазақстан қаншалықты қауіпсіз? деген сауал кімді де болса толғандырады анық.

Тәуелсіздік алғаннан бастап, Қазақстанды бейбітшілік пен келісімнің мызғымас ордасына айналдыру үшін қолдан келгеннің бәрі жасалуда. Соған сәйкес, әлемдік қауымдастықтар мен алпауыт елдер қызығушылықпен көз тастайтын жағдайға жеткеніміз рас. Алайда кейбір жайттардың орын алуына байланысты қауіпсіздіктің ауылы алыс екені білініп қалды.

Бүгінгі күні лаңкестік адамзатқа қарсы жасалған ең үлкен қылмыстардың қатарынан саналады. Сондықтан да осы терминдердің нақтылы мағыналарын анықтап, «қандай іс-әрекеттерді терроризмге жатқызуға болады?» деген сұрақтың жауабын белгілеу аса маңызды мәселе.

Ғылыми әдебиеттер лаңкестікті «саяси сипаттағы мақсаттарға жету үшін қолданылатын психологиялық жағы басым соғыс тәсілі, саяси процеске ықпал етуді көздейтін күш қолдану әрекеттері» деп пайымдайды. Білім мен ғылымның дамуы және технологияның ілгерлеуіне байланысты лаңкестік ұғымы да өзгеріске ұшыраған. Бүгінгі күнгі лаңкестікті тек «күш қолдану» шеңберінде ғана бағалауға болмайды. Өйткені, лаңкес әрекеттері аяқ астынан пайда болмайды. Лаңкестік алдымен митинг, жиналыс, айыптау сияқты заңды платформалардан көрінеді. Әр түрлі жиналыстар, форумдар арқылы лаңкестік

жоспар ақырындап жүзеге асырылады. Сол себепті де лаңкестікке жетектейтін, яки лаңкестікке септігі тиетін іс-әрекеттерді лаңкестіктің алғышарттары дайындаушы факторлар есебіне қабылдаған жөн.

Егер жыл сайын лаңкестік индексін жариялап отыратын «Maple Croft» британ компаниясының дерегіне сүйенсек, Антарктида мен Гренландиядан басқа әлемнің барлық жеріне лаңкестіктің қаупі төніп тұр екен [2, 27-6]. Ендеше «қауіпсізбіз» деп алаңсыз отырмай, әлемдегі ортақ қауіптің алдын алу үшін амал еткен жөн секілді. Өйткені мұз құрсауында жатқан қос мекенге ғана тісін батырып үлгермеген лаңкестіктің қазақ сахарасында тамыр жаюы да ғажап емес.

Міне, бүгінде әлем үркіп отырған алып кесапат қазақ даласын да шарпып өтті. Ол – лаңкестік. Иә, кәдімгі алпауыт елдердің өзін үркітіп, ел ішіне бүлік салған лаңкестік біздің де алаңсыз жатқан елімізге келіп жетті. Биылғы жаздың жаймашуақ бір күнінде шу шығарып, шыдамымызды тексерген болды. Оған бейқам жатқан қазақ елі, сол баяғы жайбарақат қалпында, лаңкестіктің атын естігенімен, түрін түстеп көрмегендіктен болар, еш абыржымастан, «қазақ үшін лаңкестіктің ауылы алыс» деп өзін-өзі сендіріп бақты. Алайда, сол жолы ел ішіндегі бүліктің әбігері шындап қобалжыта бастады. Тіпті, бұзықтарды құрықтаймыз деп алақандай ауылды әскери қалашыққа айналдырып жіберді. Ел ішін тыныштыққа шақырып, бұл оқиғаны ешқандай бүлікшілермен байланыстырмай, «ұрлық жасаған қылмыстық топ» деп ауруын жасырған болды. Бұған дейін тек теледидардан ғана тамашалаған ауыр соғыс техникаларын туған қаласының төсіндегі өз көшесінен көріп, үрейлері ұшқан қала тұрғындарын әдеттегі әскери дайындық деп сендірген болды. Артынан тосын сый жасап, ашық тәсілдерге көшті. Алаңсыз елді дүрліктіріп, ала таңмен Атырауда екі бірдей жарылыс ұйымдастырылды [3, 581 б.].

Бұрын бір күнде бірнеше жарылыс тек шетелде ғана болатындай көрінетін. Сөйтсек, ондай бассыздықтар бізге де жетіпті. Десек те, алғашында бүкіл Алаштың қабырғасын қайыстырған бұл оқиғаны арнайы орындар қалай бағаларын білмей әуре-сарсаңға түскені белгілі. Бірақ халық ә дегеннен мұның бәрін лаңкестікке балап, ел іші дүрлігіп қалды. Сонда тұрақтылық пен төзімділікті ту еткен қазаққа да лаңкестіктің келгені ме?

Кеңқияқ пен Шұбарши - жоғарыдағы сөзіміздің ең басты дәлелі осы екі ауыл. Бұрын бұл ауылдар тек аудан, одан асса, облыс көлеміне ғана белгілі еді. Бүгінде бүкіл алашқа аты мәлім. Жоспарды орындап, жоғарыдан көрінуімен емес, әрине. Айдың-күннің ааманында оқ атып, ойран салуымен. Қалың қазақты дүрліктіріп, «Кеңқияқ-Шұбарши оқиғасы» аталып кеткен сол ойраннан жергілікті халық әлі толық ес жия қойған жоқ [4].

Айта кетер жайт, алғашында бұл оқиғаға лаңкестік әрекет деп қарағанымызбен артынан ұрлық қылған қылмыстық топ екені анықталды. Егер осы уәжімізге сенсе, АҚШ сол оқиғадан соң дереу Қазақстанды лаңкестік қауіп төндіретін елдердің қатарына қоспас еді.

Атырау қаласында орын алған екі жарылысты ғаламтор арқылы «Халифат сарбаздары» атты лаңкестік ұйым мойнына алғаны жөнінде ақпар тарады. Мұндай мойындау елімізде алғаш рет тіркеліп отырғанын айта кеткен жөн. Яғни барлық іс-әрекет кәдуілгі лаңкестіктің сценарийі бойынша өрбіп жатыр. Алдымен аталған ұйым елімізде жуырда ғана қабылданған дін туралы заңға қатысты өз қарсылықтарын айтып, ескерту жасағаны жайлы ақпарат жеткені белгілі. Артынша Атырау аспанын дүркіреткен қос жарылысты сол ұйым өз мойнына алып, тіпті ол қазақ жігіттерінің құрған содырлық ұйымы екенін құзырлы орындардың өзі мойындап үлгерді.

Жалпы Жайық жағасындағы жайсыз жағдай бір бұл емес. Әріге бармай, биылғы ораза кезіндегі оқиғаларды алып қарасақ та жетіп жатыр. Дәл сол кезде өңірді үрей билеп, Батыс Қазақстан және Атырау облыстарында жан түршігерлік ақпараттар тараған еді. Нақты айтар болсақ, тамыздың соңында белгісіз біреулер агент арқылы ораза біткесін адамдарды құрбандыққа шаламыз деп елді дүрліктірген-ді. Бұл сыбыс Оңтүстік Қазақстан облысын да жайлап кетті. Абырой болғанда, мұның бәрі бұзақылардың кезекті «ойыны» екені анықталды [бұл да сонда].

Есімізді енді жидық па дегенде, Тараздың жайма шуақ қоңыр күзін дүр сілкіндіріп, демалыс күні тыныш жатқан елді тік тұрғызған тағы да лаңкестік оқиға орын алды. Лаңкестік ұйыммен байланысы бар қылмыскер құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне қарулы шабуыл жасады, соның салдарынан ҰҚК-нің екі қызметкері, үш полиция қызметкері және екі азамат қаза тапты.

Полицейлер мен өзге құқық қорғау органдарының қызметкерлері Отанға қызмет етудің қалтықсыз үлгісі мен ерен ерліктерін көрсетті. Жол полициясының жеке батальоны қызметкерлері тарапынан жарақаттанған қылмыскер залалсыздандыруға әрекет жасау кезінде өзін өзі жарып жіберген. Соның салдарынан оны ұстаған взвод командирі, полиция капитаны Байтасов қылмыскерді денесімен жауып, асқан ерлік көрсетті. Полиция қызметкері жанқиярлық арқылы қарапайым адамдардың опат болуына жол бермеді.

Таразда болған оқиғаға қатысты терроризм бабы бойынша қылмыстық іс қозғалды [бұл да сонда].

Нұрсұлтан Назарбаев өз сөзінде осы оқиға қатысты терроризм әлемнің көптеген елдерінде, соның ішінде дамыған Еуропада орын алып отырғанын және Қазақстан одан сырт қалмайтынын атап өткен еді.

– Қазақстанға қарсы жасалған терроризмді ымырасыз басып-жаншуға мемлекеттің мүмкіндігі жетерлік. Мемлекеттің қолында күш те, қуат та, жігер де бар. Біз лаңкестікті түбірімен жоқ қыламыз. Мен сондай-ақ барлық қазақстандықтарды қырағылыққа шақырамын. Егер лаңкестікке қатысты деректер байқалатын болса, оны дереу тиісті құқық қорғау органдарына хабарлау қажет. Біз деректерді анықтап, барлық бағыттар бойынша жұмысты күшейтеміз, – деп атап өтті Президент.

Өздігінен өзгеге тиісіп көрмеген қазақты лаңкестіктің қара тізімінен сызып тастау үшін қандай шара қолданған жөн? Артынан «Қазақстан – ең қауіпсіз ел» деп түйін түйсе де, АҚШ-тың бір шалыс қадамымызға қарап, қара тізімге қосқаны көңілге кірбің ұялатты.

Бүгінде Атыраудағы жарылыстарды ұйымдастырғандар белгілі болды. Алайда оларға сыртқы күштердің де әсері болуы мүмкін деген жорамалдар айтылып қалуда. Оған себеп те жоқ емес. Өйткені соңғы кездері батыс тарапынан Исламды, мұсылмандарды қаралау, дінді лаңкестікпен егіз етіп көрсету секілді әрекеттер үдеп тұрғаны жасырын емес. Қазақстан – ертеден мұсылман елі, сондай-ақ, біз биыл Ислам ынтымақтастығы ұйымына төрағамыз. Қазір әлем назары бізге ауып тұр. Осы сәтті қалт жібергісі келмеген беймәлім сыртқы күштер қазақ жерінде болмаған лаңкестік әрекеттер жасап, Ислам дүниесіне күйе жаққысы келуі де мүмкін.

Лаңкестік туралы айтқанда бірінші кезекте ойға дін, соның ішінде Ислам оралатындай жағдайға жеткеніміз рас. Осылайша, Алланың бірігуге жіберген дінін бөлінуге пайдаланғандар тыныштықты ғана үндейтін діннің тынышын алды. Нәтижесінде, лаңкестіктен қорғану үшін ең бірінші қару-жарақты түгендеу емес, дінді дұрыстау қажет болды. Бізде де осы бағыттағы негізгі қадамды содан бастады. Дін істері комитетін агенттік қылып, өз алдына дербес ведомство жасады. «Ештен кеш жақсы» демекші, бұған да шүкір. Мұнан былай, арқасына ауыр жүк артып отырған агенттік бірлігімізді бұзып, іріткі салушы ниет-пиғылы жат ағымдардан елді тазартып, бұл бағытта жемісті еңбек атқарады деген сенімдеміз [5, 28 б.].

Жалпы орын алған олқылықтардың орнын толтыру үшін әр түрлі пікірлер айтылуда. Тіпті, тәртіп сақшыларына дінді оқытып, теолог-полицейлер дайындау керек деген де ұсыныс айтылды. Құптарлық ұсыныс! Орайы келгенде айта кету керек, тек тәртіп сақшыларына ғана емес, барлық мемлекеттік қызметкерлерге ағым-секталарды бір-бірінен айыратындай діни сауат ашуын міндеттесе деген ой келеді. Бұл мәселеге әзірге қол жетімсіз.

Егер де сақшылар медресе табалдырығын аттап, теолог-полицей дайындалар болса, ол қандай болуы керек? Әрине, ондай сақшы ең бірінші Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының сараптауынан өтуі тиіс. Өйткені, аталмыш басқарма ғана ел мұсылмандарын бір тудың астына біріктіріп отырған әлеуетті діни бірлестік болып табылады.

Сонымен қатар, ауылдық жерлердегі діни ахуалды да жіті қадағалап, назардан тыс қалдырмау керек. Өйткені, «Кеңқияқ-Шұбарши» оқиғасының орын алуына басты себептердің бірі – осы олқылық еді. Демек, рухани құндылыққа жұтаған ауыл-аймақтың діни ахуалын көтеруде мемлекеттің тікелей араласуы кезек күттірмейді. Мүмкін, әу бастан шалғайдағы имамдарға, ең болмағанда, күнкөрісіне жетерлік жалақы беріп, қыстың ызғарынан ықтайтын баспанамен қамтамасыз еткенде, бүгінгідей оқиғалар тіркелмес пе еді. Өйткені, тәуелсіздік алғалы бері ауылдық жерлерді мешітпен, білікті имамдармен қамтамасыз ету мәселесі тыс қалған секілді. Мәселен, кеше ғана жарылыс болған Атырау облысында 26-ақ мешіт бар екен. Атырау қаласының «Еркін қала», «Балықшы» аталатын ірі ау-дандарында әлі күнге мешіт жоқ. Кейбір аудандардағы бар мешіттің өзі ескі-құсқы, ауылдың адам бара бермейтін шеткері жағынан орын тепкен, бір сөзбен айтқанда, халықты діни сауаттандыратын дәрежеде емес. Уағыз айтылмаған, намаз оқылмаған жерлерде рухани вакуум орнап, түр-түсі теріс ағымдар мұндай мүмкіндікті қалт жібермейтіні мәлім. Әйтсе де болар іс болды, енді бұған қайта жол бермеудің амалын қарастырған жөн. Ал бұл орайда барлық жауапкершілікті Діни басқармаға ысыра салмай, мешіттер қызметінің жақсаруына құзырлы орындар да атсалысуы қажет. Өйткені, оның заңдық мәртебесі жоқ, қоғамдық бірлестік, ал қаржылық тұрғыдан қолы тым қысқа [6].

Сондай-ақ, осы ретте ең басты назар БАҚ-қа аударылатыны белгілі. Өйткені, БАҚ арқылы ел арасына бақ орнатуға немесе сор әкелуге болатыны бәріне де аян. Демек, бұл жерде де көңіл аударарлық жәйт жеткілікті. Егер еліміздегі лаңкестіктің көзін біржола құртамыз десек, БАҚ-тың мүмкіндігін барынша пайдалану қажет. Демек, дін мәселесінде қалам тербеген БАҚ-ты бір ізге салып, Діни басқарма арқылы бақылап отырудың артықтығы жоқ. Тіпті, аталмыш басқарма атынан шығатын басылымдарды кең көлемде таратып, қазіргідей тек мешіт арқылы ғана емес, мектеп, кітапхана сынды жастар жиі шоғырланатын орындарға да жеткізілуі тиіс. Сондай-ақ, мемлекет тарапынан жергілікті әкімдіктер мен басқа да тиісті орындарға арнайы тапсырма беріліп, дәстүрлі дінді насихаттайтын басылымдарға жазылуды тұрақты үрдіске айналдырса, жат ағымдарға құрылған кезекті тұзақ болар еді.

Мектеп бағдарламасындағы дінтану пәнін де атүсті ғана емес, тереңдетіп оқытудың пайдасы орасан. Қажет болса, пәннің жоспарын бекітуді Діни басқарманың құзырына беру керек. Бұл ауадан алынған нәрсе емес, әлемдік тәжірибеде бар жәйт. Мәселен, Польшада дін сабағының жоспарын шіркеу басшысы бекітеді. Ондай болмаған жағдайда оқу орындарында бұл пәнді жүргізуге қатаң тыйым салынған.

Тағы бір айта кетер мәселе, бүгінде Қазақстан бар әлем көз тіге қарайтындай қарқынды дамып келе жатқан мемлекет. Соған байланысты бізге сұқтанған көздер аз емес. Сондықтан әр қадамды аңдығандардың алдында ұятқа қалмас үшін, кез келген нәрсеге өзіне лайықты бағасын беріп үйренген жөн. Әйтпесе, яғни лайықсыз баға өзіне сай теріс нәтиже әкелуі де мүмкін. Кешегі жарылыстар ескеріліп, дереу қатаң заң қабылданды [7].

Алла тағала қасиетті Құранда: «Біз Исраилдың ұлдарына ескертіп қойғанбыз, егер біреу адам өлтірмеген не болмаса, жер үстіне арам істерді таратпаған адамды өлтірсе, ол барлық адамдарды өлтіргенге ұқсайды, ал егер ол адамның жанын сақтап қалса, онда ол бүкіл адамның жанын сақтап қалған сияқты» («Мәида» сүресі, 32-аят), – деп, ел арасына лаң салу былай тұрсын, жазықсыз бір жанның қанын төгу қаншалықты ауыр күнә екенін айтады [7]. Ендеше, ел болып жаппай жұмылып, лаңкестікпен күрессек, егемендігіміз нығайып, елдігіміздің тұғыры беки түсері айқын.

Қолданылған дереккөздер тізімі

1. Назарбаев Н.Ә. «Қазақстан - 2030», процветание, безопасность и благополучие всех казахстанцев. Послание Президента страны народу Казахстана. – Алматы 1997. – 176 б.
2. Черных И.А. «Международный терроризм и политика в области безопасности государств Центральной Азии: дискурсивный анализ», Вестник КазНУ. – Алматы, 2007 №1 (27-б)

3. Бұлұтай Мұртаза. Дін және ұлт - Алматы : Арыс, 2006. - 581 б.
4. Қазақпарат агенттігінің жаңалықтары 2011ж.
5. Ракишев К.К. «Предупреждение и пересечение международного терроризма: подходы к определению понятия», Вестник КазНУ. – Алматы, 2006 №2 (22). - с. 28
6. www.kattani.kz, www.dinislam.kz
7. Нұр Алтай «Терроризм - әлем індеті», Астана жаршысы. - 14 шілде 2005 ж.
8. Қоңыров Е. «Ислам және өркениет» № 32

УДК [316.7:005.591.452](47+57)

СОЦИОКУЛЬТУРНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ НА ПОСТСОВЕТСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Шкарупина Анастасия Васильевна

shkarupina_nasty@mail.ru

Студентка 1 курса ЕНУ им. Л.Н.Гумилёва факультета международных отношений
(специальность – регионоведение)

Научный руководитель - Р.Т.Айтбаева

В 1991 году в связи с распадом СССР закончилась целая эпоха и началось создание принципиально новой геополитической конфигурации на евразийском континенте. Было образовано 15 независимых республик на территории некогда единой страны. Однако вместе с появлением новых субъектов международного права появился и ряд проблем политического, военного, социального и гуманитарного характера.

Произошедшие в 1990-е годы кардинальные перемены в политической, социально-экономической и других сферах настоятельно требовали адекватных шагов и в образовательной сфере. XXI век признан информационно-технологическим веком, где уровень образованности нации и её способность развивать прогрессивные технологии являются определяющими факторами в конкуренции государств. Современное общество всё в большей степени ориентирует людские ресурсы на усиление системы образования с акцентом на его непрерывность. Таким образом, сфера образования является не менее важной площадкой для сотрудничества стран постсоветского пространства, чем политика и экономика.

Проблема развития и совершенствования сотрудничества в образовательной сфере между странами СНГ постоянно присутствует в повестке дня на саммитах Содружества и двусторонних переговорах лидеров стран постсоветского пространства. Но, несмотря на актуальность данной проблемы, потенциал взаимодействия в сфере образования с момента распада СССР не был реализован в достаточной степени. Этот факт можно объяснить тем, что центробежные тенденции затронули не только политическую и экономическую сферы, но и механизмы социокультурного взаимодействия. И всё же большинство лидеров стран СНГ понимают, что сохранение единого образовательного пространства является залогом повышения конкурентоспособности стран Содружества.

На протяжении последних столетий русская культура служила для украинцев, белорусов и представителей других национальностей, населявших СССР, реальным проводником к мировому социальному опыту и научно-техническим достижениям человечества. Наша история является ярким подтверждением тому, что синтез культурных начал способен многократно усилить культуру каждого народа. Русская культура всегда была частью общемировой. В советское время она обогащалась, впитывая в себя, в том числе, и важнейшие достижения многих народов СССР. Вместе с тем именно через включение в русскую культуру и русскую языковую среду такие писатели, как Чингиз Айтматов, Фазиль Искандер, Нодар Думбадзе и другие, получили широчайшее признание и стали классиками советской и мировой литературы.